

Відділ експертизи на придатність до поширення сортів рослин

Відділ експертизи на придатність до поширення сортів рослин – структурний підрозділ Українського інституту експертизи сортів рослин (УІЕСР).

Основне завдання відділу – організація та проведення польових з урахуванням лабораторних даних досліджень з визначення придатності сорту до поширення в Україні з наступним аналізом результатів, формуванням обґрунтованого експертного висновку за заявкою на сорт рослин.

Науково-технічна робота відділу ґрунтується на чинній нормативно-правовій базі – Законі України «Про охорону прав на сорти рослин»; Критеріях заборони поширення сортів рослин в Україні; Методиках кваліфі-

каційної експертизи сортів рослин на придатність до поширення; Положенні про Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні.

Щорічно кваліфікаційну експертизу проходять 1500–2000 сортів рослин. Експертизу на придатність до поширення сортів рослин проводять в усіх ґрунтово-кліматичних зонах України. В зоні Степу дослідження з визначення придатності сорту до поширення (ПСП) виконують у 5 філіях УІЕСР, в Лісостепу – 9, на Поліссі – 7 філіях.

У відділі ведеться робота з

- формування Програми досліджень;
- підготовки та видачі повідомлень про прийняття заявки на сорт рослин

до розгляду та ввезення дослідних зразків сорту для цілей експертизи заявки;

- контролю за надходженням насіння;
- контролю за закладанням дослідів в оптимальні строки;
- своєчасного та якісного проведення фенологічних спостережень та обліків відповідно до методик;
- проведення фітопатологічних досліджень за штучного зараження рослин;
- проведення дореєстраційного та післяреєстраційного вивчення сортів рослин (за договором);
- вивчення морозостійкості за штучного проморожування та раку картоплі за штучного зараження;

Дослідження сортів рослин озимих зернових на ПСП; вивчення морозостійкості, 2022 р.

- підготовки та видачі повідомлень про результати польових досліджень кваліфікаційної експертизи сорту на придатність до поширення;

- отримання та опрацювання результатів кваліфікаційної експертизи, внесених до бази даних;

- підготовки та передачі до Міністерства аграрної політики та продовольства України (Мінагрополітики) Експертних висновків про результати кваліфікаційної експертизи на придатність сорту до поширення (ПСП).

У 2017 році відповідно до Технічного завдання «Автоматизована система інформаційного забезпечення Українського інституту експертизи сортів рослин» відділом ПСП розпочата робота за завданням «Удосконалення програмного забезпечення з автоматизації проведення експертизи на придатність до поширення сорту (ПСП) в Українському інституті експертизи сортів рослин». А 2018 року створено електронну інформаційну підсистему «Введення та опрацювання результатів польових та лабораторних досліджень з кваліфікаційної експертизи сортів рослин на придатність до поширення» автоматизованої інформаційної системи Україн-

ського інституту експертизи сортів рослин», а саме ІС «Експертиза ПСП».

Об'єктивні результати наукових досліджень сортів рослин на ПСП забезпечують:

- виявлення конкурентоспроможних сортів рослин, які за рівнем урожайності та комплексом цінних ознак відповідають світовому рівню і забезпечують товаровиробникам України можливість успішно користуватися ними;

- недопущення до використання і поширення сортів, вирощування яких за екстремальних умов призводить до загибелі посівів або значного зниження врожайності та якості продукції;

- визначення напрямів господарчого використання сортів рослин за біологічними та технологічними показниками якості їх продукції.

У різні роки відділ очолювали Загинайло Микола Іванович, Мілієнко Микола Валентинович. З 2016 року завідувачкою відділу призначено кандидата сільськогосподарських наук, доцента Хоменко Тетяну Михайлівну.

У відділі працювали: Валентина Лисікова, Ніна Здольник, Галина Жаркова, Олена Жаркова, Сергій Ілюченко, Володимир Гопчак, Яна Рибалко, Вячеслав Гаврилянчик, Наталія Джулай, Світлана Лахтіонова, Юрій Довгий, Олена Колесніченко, Галина Воловик, Анатолій Лівандовський, Лідія Дем'яненко, Василь Мізерний, Сергій Димитров. Сьогодні у відділі працюють: Зінаїда Києнко, Тетяна Сонець, Іванна Смульська, Олександр Руденко, Галина Дутова, Світлана Михайлик, Оксана Житомирець, з них 4 кандидати сільськогосподарських наук.

За період існування відділу його співробітниками опубліковано понад

Загинайло Микола Іванович

1961 року народження, освіта вища. У системі охорони прав на сорти рослин починав працювати провідним спеціалістом Держкомісії, завідувачем відділу Державного сортопробування польових, технічних та кормових культур і їх сортової агротехніки Держкомісії, начальником управління Державного випробування сортів рослин.

З 2002 року – завідувач відділу сортознавства – завідувач лабораторії дослідних сортів на придатність до поширення, з 2004 – завідувач відділу експертизи сортів рослин на придатність до поширення, з 2005 – заступник завідувача відділу науково-технічної експертизи сортів рослин, з листопада 2006 – завідувач відділу. З 2010 – заступник завідувача відділу кваліфікаційної експертизи сортів рослин на придатність до поширення та сортознавства, з 2012 по 2016 рр. – завідувач відділу.

260 праць, надано консультації із сортових рослинних ресурсів щодо зони вирощування, напряму використання, якісних характеристик, стійкості проти пошкодження шкідниками та ураження хворобами, стійкості проти екстремальних і несприятливих факторів навколишнього середовища.

Тетяна Хоменко

Заключним етапом роботи співробітників відділу ПСП є формування Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні.

